

پیشگیری از جرم

بررسی عوامل و مبانی

پیدایش

جلد ۲

حسن موحدی مقدم

سرشناسه	:	موحدی مقدم، حسن ۱۳۴۴ -
عنوان و نام پدیدآور	:	پیشگیری از جرم / مولف، حسن موحدی مقدم
مشخصات نشر	:	مشهد: مؤسسه فرهنگی، هنری و انتشاراتی ضریح آفتاب
مشخصات ظاهری	:	جلد ۲
شابک	:	ج ۱: ۹۷۸-۹۶۴-۳۲۹-۸۸۴-۴ ج ۲: ۹۷۸-۹۶۴-۳۲۹-۸۸۵-۱
	:	ج ۳: ۹۷۸-۹۶۴-۳۲۹-۸۸۶-۸
وضع، فهرست نویسی	:	فمیا
	:	ج ۱. کلیات- ج ۲. بررسی عوامل و مبانئ پیدایش- ج ۳. راهبردها (فقهی و حقوقی)
موضوع	:	جرم و جنایت - پیشگیری - جرم شناسی - جنبه های مذهبی
رده بندی	:	۱۳۹۵ پ ۸۲/م ۸۷۷۴۳۱
رده های دیویی	:	۳۶۴/۴
شمار کتابخانه ملی	:	۴۲۴۸۲۷۴

نام کتاب.....پیشگیری از جرم / مولف و مبانئ پیدایش جلد دوم

نویسنده.....حسن موحدی مقدم

ناشر.....مؤسسه فرهنگی، هنری و انتشاراتی ضریح آفتاب

طرح جلد.....رضا مروج

نوبت چاپ.....اول ۱۳۹۵

قطع.....رقعی

شمارگان.....۱۰۰۰

قیمت.....۱۰۰۰۰ تومان

چاپ.....رحیمی نژاد

شابک.....۹۷۸-۹۶۴-۳۲۹-۸۸۵-۱

«حق چاپ محفوظ است»

فهرست

۹	 مقدمه
۱۱	 پیشگفتار
۱۳	 ۱-۱ مقدمه
۱۳	 ۲-۱ اهداف و ضرورت پیشگیری از جرم
۱۴	 ۳-۱ اصلاح شروعیّت پیشگیری از جرم
۱۵	 ۴-۱ پیشگیری از جرم، وظایف همگانی
۱۵	 ۵-۱ عوامل مؤثر در وقوع جرم (مبانی پیدایش جرم)
۱۷	 ۵-۱-۱ فردی
۱۹	 ۵-۲-۱ اقتصادی
۲۱	 ۵-۳-۱ فرهنگی
۲۶	 ۵-۴-۱ خانوادگی
۲۸	 ۶-۱ عوامل اصلی مؤثر در وقوع جرم‌های نوین
۲۸	 ۶-۱-۱ عدم پای‌بندی خانواده‌ها به آموزه‌های دینی
۲۹	 ۶-۲-۱ آشفتنگی کانون خانواده
۳۰	 ۶-۳-۱ فضای سایبری
۳۱	 ۶-۴-۱ ماهواره
۳۱	 ۶-۵-۱ رسانه‌های گروهی
۳۱	 ۷-۱ راهکارها و عوامل مؤثر در پیشگیری از جرم
۳۲	 ۷-۱-۱ دین‌باوری
۳۲	 ۷-۲-۱ خانوادگی
۳۳	 ۷-۳-۱ اجتماعی

۳۳	۷-۴-۱ اقتصادی
۳۴	۷-۵-۱ قانونمداری
۳۴	۷-۶-۲ عدالت در اعمال قانون
۳۴	۷-۷-۱ دولت‌ها و حکومت‌ها
۳۵	۷-۸-۱ مدرسه و عوامل موجود در آن
۳۵	۸-۱ پیشگیری از جرم در سیره معصومین و روایات
۳۸	۹-۱ پیشگیری از جرم از منظر قرآن
۴۰	۹-۱-۱ تفاوت جرم‌ها در قرآن و حقوق کیفری
۴۱	۹-۲-۱ شیوه‌های پیشگیری از جرم در قرآن
۴۲	۹-۲-۱-۱ بشارت و انداز
۴۳	۹-۲-۱-۲ وعده و وعید
۴۸	۹-۲-۳-۱ آیات نصیحت
۵۰	۹-۲-۴-۱ آیات مرتبط به معاد
۵۲	نتیجه‌گیری و پیشنهادات
۵۵	پیشنهادات
۵۹	منابع و مآخذ

مقدمه

مجموعه پیش رو به بررسی موضوع مبانی فقهی و حقوقی پیشگیری از جرم می‌پردازد. در جوامع انسانی حتی در آغاز آفرینش جرم و لغزش وجود داشته است که می‌توان به نافرمانی حضرت آدم (ع) و همسر وی اشاره کرد که موجب فرود آنها از بهشت به دنیا شد. و یا تعاییر دیگری که رفیقان کریم از قبیل قتل، سفک (ماء) ظالمین، مفسدین و منافقین و... بکار گرفته است که روشن‌ترین آن را می‌توان در قالب یک جنایت عظیم در نحوین در مصرانه قاییل نسبت به برادرش هایل مشاهده نمود از این نقطه نظر جوامع انسانی به صورت مداوم در تقابل و نزاع به سر می‌برند که گروهی بر حق‌اند و گروهی دیگر بر اطل.

با توجه به تحولات و رویش مکاتب و مذاهب مختلف در خصوص ایجاد امنیت و ساماندهی زندگی انسان‌ها در یک، زیست مسالمت‌آمیز قوانین و مقررات متعدد و مختلفی وضع شده است. در این بین مکتب اسلام به همراه معجزه جاوید به نام قرآن مجید از سوی خداوند متعال به وسیله پیامبر خاتم حضرت محمد (ص) به جامعه بشر ارائه شد که دارای ویژگی‌های برتر و بی‌بدیل می‌باشد. قوانین و مقررات در این مکتب از طریق خداوند تشریع و توسط پیامبر (ص) به مردم ابلاغ شده است و این قوانین براساس مصالح و مفاصد و ملاکات، جعل و قانونگذاری شده است.

براین اساس دین مبین اسلام در مقابله با مجرمین به تناسب جرمی که مرتکب شده‌اند کیفرهای خاصی را در قالب حدود تعزیرات، قصاص، دیانت وضع کرده است که اهداف دنیوی و اخروی را تأمین می‌نماید.

ناگفته پیداست کیفرهای مذکور زمانی اجرا می‌شوند که جرم وقوع خارجی یابد، اما مهمتر از آن این است که آیا در اسلام برای پیشگیری از وقوع جرم تدابیری اندیشیده شده است یا خیر؟

در این پژوهش پس از قبول اینکه موارد فوق ذاتا بازدارنده می‌باشند و انسان‌ها را از ارتکاب اعمال مجرمانه باز می‌دارند، به بررسی دسته دیگر از عوامل بازدارنده از جرم تحت عنوان بررسی عوامل و مبانی پیشگیری از جرم و تدابیر غیر کیفری می‌پردازد که به لحاظ فقهی و حقوقی و نیز اهمیت و ضرورت پیشگیری از وقوع جرم در جوامع انسانی قابلیت تحقیق و بررسی را دارد در این راستا تحقیق تلاش نموده است پس از طرح مباحث کلی در جلد اول با استناد به کلامی روایات و سیره معصومین به مطالعه موردی برخی از عناوین و آموزه‌های فقهی و حقوقی و دینی که از عوامل موثر در پیشگیری از وقوع جرم به شمار می‌روند، پردازد.

از تمامی خوانندگان محترم درخواست می‌شود که با انتقادات و پیشنهادات خود در رفع نواقص کتاب در چاپ‌های بعدی با شماره ۰۹۱۵۵۷۱۲۴۵۷ (تلگرام) و پست الکترونیکی hmovahedi91@yahoo.com

یاری نمایند.

پیشگفتار

علم پیشگیری در حوزه وقوع جرم از دیر باز مورد توجه قرآن و تمامی محافل علمی در جهان اعم از کشورهای اسلامی و غیره اسلامی بوده است و امروزه حتی در محافل غیراسلامی به دلیل کاهش هزینه‌های مادی و معنای بیشتر مورد نظر قرار گرفته است همان‌طور که در قرون مختلف توسط دانشمندان و رهبران جوامع بشری به این امر یعنی پیشگیری از جرم و بزه‌پوش تأکید فزاینده شده است، اما در نظام جزائی شاید به دلیل فراز و نشیب‌هایی که از سوی طین جور به جوامع مختلف تحمیل شده و یا به دلیل اتخاذ روش‌های غیرمناسبت برای مبارزه با جرائم متأسفانه این مهم مورد تغافل قرار گرفته است. دانشمندان و حقوق‌دانان تمامی مساعی خود را برای تحقق این مهم یعنی پیشگیری از وقوع جرم بکار گرفته‌اند.

در این پژوهش سعی شده است علاوه بر بیان ضمنی روش‌های شرعی و قانونی موجود در جلوگیری از وقوع جرم که بیشتر جنبه کیفری دارند به بررسی و تحلیل تدابیر غیرکیفری نیز پرداخته شود.

نتایج حاصله از این پژوهش نشان می‌دهد که امروزه علیرغم پیچیده بودن اعمال مجرمانه در حوزه‌های مختلف فردی و اجتماعی سیاست‌های

جزائی اسلام با رویکرد اتخاذ تدابیر غیر کیفری نیز می‌تواند در پیشگیری از وقوع جرم از سوی مجرمین موثر باشد.

واژه‌های کلیدی:

جرم، مجرم، پیشگیری، جرم‌پوشی، سلامت جامعه، تدابیر غیر کیفری

www.ketab.ir